

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË INSTITUTIT TË STATISTIKAVE PËR VITIN 2023

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke njohur INSTAT-in si prodhuesin kryesor të statistikave zyrtare në Republikën e Shqipërisë, misioni i të cilit është të prodhojë statistika asnjëse, transparente dhe të përditësuara, të cilat ndihmojnë në gjykimin e përdoruesve për proceset e zhvillimit dhe transformimit në fushat ekonomiko-sociale të vendit;

Duke vlerësuar se censi i popullsisë dhe i banesave, i realizuar gjatë vitit 2023, ka një rëndësi të veçantë në planifikimin e politikave publike, të cilat ndihmojnë në zhvillimin e programeve që synojnë përmirësimin e jetës së qytetarëve;

Duke vlerësuar se përdorimi i teknologjisë së informacionit është i rëndësishëm për të përmirësuar proceset e prodhimit statistikor, si dhe në të njëjtën kohë ndihmon në integrimin e burimeve të ndryshme të të dhënave dhe përmirësimin e përpunimit të tyre;

Duke vlerësuar se statistikatat zyrtare shpërndahen duke respektuar parimet statistikore të përcaktuara në ligj, duke mbrojtur konfidencialitetin statistikor dhe duke siguruar akses të barabartë për të gjithë përdoruesit;

Vlerëson për vitin 2023:

Punën e bërë nga INSTAT-i në realizimin e censit të popullsisë dhe të banesave 2023, si aktiviteti më i rëndësishëm statistikor, i cili u përmbyll më 15 nëntor 2023, pas një pune të gjatë përgatitore në kuadër të menaxhimit të cilësisë së proceseve dhe cilësisë së të dhënave.

Punën e bërë nga INSTAT-i në zbatimin e strategjisë së komunikimit për promovimin e censit të popullsisë dhe banesave, veçanërisht aktivitetet e shumta sensibilizuese për rritjen e besueshmërisë dhe pjesëmarrjen e popullatës në këtë proces shumë të rëndësishëm.

Punën e bërë nga INSTAT-i për aplikimin e metodave bashkëkohore të mbledhjes së të dhënave, në përputhje me standardet e kërkuara nga Eurostat, metoda të cilat rrisin cilësinë, efikasitetin dhe besueshmërinë e statistikave të prodhuara.

Punën e bërë nga INSTAT-i për zgjerimin e Sistemit Kombëtar Statistikor dhe përfshirjen si agjenci statistikore e AKBN-së (Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore), e cila, duke u mbështetur nga INSTAT-i, do të prodhojë statistika të rëndësishme lidhur me energjinë, naftën gazin, etj.

Punën e bërë nga INSTAT-i në draftimin e projektligjit të censit të ekonomive bujqësore, si dhe përgatitjen e dokumenteve të tjera mbështetëse lidhur me këtë census të rëndësishëm, i cili do të kontribuojë në sigurimin e të dhënave bazë të qëndrueshme në kohë, si demografike, ashtu edhe social-ekonomike, në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal.

Punën e bërë nga INSTAT-i si anëtar i grupit negociator, përgjegjës për kapitullin 18 “Statistikat”, në kuadër të integritetit evropian.

Punën e bërë nga INSTAT-i në transmetimin e të dhënave në Fondin Monetar Ndërkombëtar (*Enhanced General Data Dissemination System* (eGDDS), si standardi minimal për shpërndarjen e të dhënave.

Kuvendi i Shqipërisë i rekomandon INSTAT-it për vitin 2024:

1. Pas përpunimit të të dhënave me cilësi dhe profesionalizëm të censit të popullsisë dhe të banesave 2023, të publikojë brenda afateve të përcaktuara rezultatet përfundimtare të censit, por edhe publikime të tjera gjeoreferenciale dhe me karakter social, sipas kalendarit të shpallur, të cilat do të shërbejnë si një bazë e fortë për planifikimin e politikave publike dhe do të ndihmojnë në zhvillimin e programeve që synojnë përmirësimin e jetës së qytetarëve.

2. Të ndërmarrë iniciativa që të përdorë të dhënat e censit për të përditësuar platformën e SDG/OZHQ për të gjithë treguesit dhe nëntreguesit, që tashmë janë pjesë e platformës.

3. Të marrë masat e nevojshme për të bërë të mundur realizimin me cilësi dhe në kohë të censit të ekonomive bujqësore në përputhje me *acquis* të BE-së dhe standardet ndërkombëtare, si dhe bazuar në vizionin dhe objektivat strategjike për kryerjen e tij.

4. Në kuadër të rritjes së sigurisë kibernetike, të marrë masat e nevojshme për përditësimin dhe përmirësimin e sistemeve *hardware* dhe *software* të institucionit, si dhe të bashkëpunojë me AKCESK për të forcuar më tej sigurinë ndaj sulmeve të mundshme kibernetike dhe mbrojtjen e të dhënave statistikore, si dhe informacionit konfidencial.

5. Në kuadër të transparencës dhe plotësimit më të mirë të nevojave të përdoruesve, të marrë masat e nevojshme për të bërë sa më shpejt aktive përgjatë 24 orëve faqen web të INSTAT.

6. Për të përmirësuar transparencën dhe besueshmërinë e të dhënave tona kombëtare, të rrisë nivelin e transmetimit të të dhënave në Fondin Monetar Ndërkombëtar (FMN), duke ndjekur Standardin Special të Shpërndarjes së të Dhënave (*Special Data Dissemination Standard* (SDDS). Përmeshja e standardeve të SDDS-së do të rrisë më shumë transparencën dhe besueshmërinë e të dhënave, të cilat janë thelbësore për vendimmarrje të informuar drejt nxitjes së rritjes ekonomike.

7. Në zbatim të objektivit strategjik për forcimin e Sistemit Kombëtar Statistikor, të luajë një rol pro aktiv duke komunikuar me institucionet publike të vendit për ngritjen e strukturave të dedikuara për statistikat zyrtare, duke i konsideruar ato si shumë të rëndësishme për burimet administrative të të dhënave, për planifikimin e politikave publike në zhvillimin dhe transformimin ekonomiko-social të vendit.

8. Të rrisë prodhimin dhe transmetimin e të dhënave në kohë dhe me cilësi të lartë për shpërndarje (publikim) nga Eurostat, si dhe të vërë në dispozicion të publikut të dhënat lidhur me statistikat financiare të qeverisë, siç theksohet edhe në progresraportin e KE-së.

9. Me gjithë përmirësimet e bëra, duhet të rrisë përpjekjet për të ulur numrin e punonjësve që largohen nga institucioni, përmes përmirësimit të procesit të rekrutimit, shpërblyerjes të punonjësve dhe trajnimit të tyre, krijimit të një ambienti konkurrues, transparent për rritjen në detyrë të tyre, duke bërë të mundur krijimin e një stafi, i cili ka eksperiencën dhe profesionalizmin e nevojshëm për përballimin e sfidave me të cilat përballlet institucioni.

10. Të hartojë dhe të zbatojë një strategji të dedikuar komunikimi për censin e ekonomive bujqësore, e cila të ketë si synim rritjen e ndërgjegjësisë dhe evidentimin e rëndësisë së censit për audiencën përkatëse.

11. Duke i konsideruar statistikat zyrtare si një të mirë publike në drejtim të prioriteteve kombëtare për zhvillim dhe integritet, të rrisë përpjekjet për zbatimin e metodave inovative dhe bashkëkohore në prodhimin dhe shpërndarjen e statistikave zyrtare, të intensifikojë përdorimin e teknologjisë së informacionit në funksion të përmirësimit të proceseve të prodhimit statistikor, të integritetit të burimeve të ndryshme të të dhënave dhe përmirësimit të përpunimit të tyre, duke rritur përdorimin e të dhënave, që janë pjesë përbërëse e platformave të ndërveprimit qeveritar.

KRYETARE
Lindita Nikolla

Miraturar në datën 25.7.2024.